

फौजदारी तसेच गंभीर स्वरुपाच्या गुन्हांमधील साक्षीदारास धमकी आल्यास किंवा त्यांच्या जिवीतास धोका निर्माण झाल्यास त्यांना संरक्षण देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: सिपीसी-०३०८/प्र.क्र-२२१/पोल-७

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२,

तारीख: ११ एप्रिल, २०१४.

प्रस्तावना :-

मा. उच्च न्यायालय, मुंबई येथील क्रिमिनल रिट पिटीशन क्रमांक २५९१/२०११, श्री. विजय श्रीकृष्ण जाधव विरुद्ध महाराष्ट्र शासन व इतर मध्ये मा. उच्च न्यायालयाने दिलेले निर्देश तसेच विधी आयोगाने केंद्र शासनास सादर केलेल्या १९८ व्या अहवालातील शिफारशी यास अनुलक्षून राज्यातील फौजदारी तसेच गंभीर स्वरुपाच्या गुन्हांमधील साक्षीदाराच्या जिवीतास धोका निर्माण झाल्यास त्यांना संरक्षण देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

राज्यातील विविध भागातील फौजदारी तसेच गंभीर स्वरुपाच्या गुन्हांमधील साक्षीदारांना धमकी आल्यास किंवा त्यांच्या जिवीतास धोका निर्माण झाल्यास त्यांना संरक्षण देण्याबाबत खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात येत आहे:-

अ) जिल्हा स्तरावरील समिती

पोलीस अधिक्षक	- अध्यक्ष
पोलीस उपअधिक्षक	- सदस्य
पोलीस निरीक्षक (जिल्हा विशेष शाखा)	- सदस्य
पोलीस निरीक्षक (स्थानिक गुन्हे शाखा)	- सदस्य सचिव

ब) पोलीस आयुक्तालय स्तरावरील समिती

पोलीस आयुक्त/सह आयुक्त	- अध्यक्ष
अतिरिक्त पोलीस आयुक्त/पोलीस उप आयुक्त (विशेष शाखा)	- सदस्य
सह/अतिरिक्त पोलीस आयुक्त (गुन्हे)	- सदस्य सचिव

क) दहशतवाद विरोधी पथकाच्या स्तरावरील समिती

अपर पोलीस महासंचालक (दहशतवाद विरोधी पथक)	- अध्यक्ष
विशेष पोलीस महानिरीक्षक (दहशतवाद विरोधी पथक)	- सदस्य
पोलीस उपआयुक्त (दहशतवाद विरोधी पथक)	- सदस्य सचिव

ड) गुन्हे अन्वेषण विभाग (गुन्हे) स्तरावरील समिती

अतिरिक्त पोलीस महासंचालक (गुन्हे.)	- अध्यक्ष
विशेष पोलीस महानिरीक्षक(गुन्हे.)	- सदस्य
अतिरिक्त पोलीस अधिक्षक, गुन्हे अन्वेषण विभाग (संबंधित जिल्हा)	- सदस्य
पोलीस अधिक्षक (कायदा व संशोधन) (गुन्हे.)	- सदस्य सचिव

(इ) पोलीस मुख्यालय स्तरावरील समिती

अपर पोलीस महासंचालक (का.व सु.), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	- अध्यक्ष
अपर पोलीस महासंचालक (विशेष अभियान), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई	- सदस्य
विशेष पोलीस महानिरीक्षक (सुरक्षा) राज्य गुप्त वार्ता विभाग, मुंबई	- सदस्य सचिव

संरक्षण देण्याची कार्यपध्दती :-

१. पोलीस अधिकारी, सामाजिक कार्यकर्ता, वकील, NGO किंवा स्वतः साक्षीदार हे साक्षीदारास संरक्षण मिळण्यासाठी उपरोक्त "अ" "ब" "क" व "ड" स्तरावर गठीत समितीकडे अर्ज करू शकतील.
२. पोलीस विभागाच्या ज्या यंत्रणेमार्फत तपास केला असेल त्या यंत्रणेशी संबंधित समितीकडे वर नमूद पैकी कोणीही अर्ज करणे आवश्यक आहे. अर्ज केल्यानंतर सदर समिती याबाबत १५ दिवसात निर्णय घेईल.
३. सदर अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित समित्या साक्षीदारास तात्काळ संरक्षण देणे आवश्यक आहे किंवा कसे याबाबतचा निर्णय घेतील व त्यांना त्याप्रमाणे संरक्षण पुरवतील.
४. "अ" "ब" "क" व "ड" स्तरावरील समित्यांनी त्यांच्याकडे आलेले अर्ज नामंजूर केले असतील तर "इ" स्तरावरील समितीकडे वर नमूद व्यक्ती अर्ज करू शकतात.
५. ई-स्तरावरील समिती दर तीन महिन्यांनी सदर प्रकरणांचा आढावा घेईल व साक्षीदारास संरक्षणाची आवश्यकता नाही असे त्यांचे मत झाल्यास साक्षीदाराचे संरक्षण काढून घेईल.

६. सदर समित्यांनी संरक्षणास मान्यता देतांना संरक्षणाचा अवधी व पुरवावयाच्या सुरक्षेबाबतचा स्पष्ट उल्लेख संरक्षण मंजूरीच्या आदेशात करावा.
७. सदर समित्या यापूर्वीच्या विविध गुन्ह्यांमध्ये संरक्षणाची मागणी केलेल्या साक्षीदारांची प्रकरणे तसेच नवीन प्रकरणे हाताळतील.
८. साक्षीदारास संरक्षण दिल्यानंतर एखादा साक्षीदार फितूर झाल्यास त्याचे संरक्षण काढून घेण्याबाबत समितीस अधिकार राहिल.
९. या समित्यांनी दिलेले संरक्षण हे निःशुल्क राहिल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१४०४१११४०४३२४१२९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(चित्रा पाटोदेकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
४. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव
५. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
६. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव
७. अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
८. अपर मुख्य सचिव (अ.व सु.) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
९. प्रधान सचिव, (परिवहन, राऊशु व बंदरे) यांचे वरीष्ठ स्वीय सहाय्यक
१०. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन मुंबई.
११. मा. लोकआयुक्त/उपलोकआयुक्त, महाराष्ट्र राज्य
१२. अधीक्षक, मा. उच्च न्यायालय, मुंबई/खंडपीठ औरंगाबाद, नागपूर
१३. सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहाय्यक

- १४.सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, गृह विभाग
- १५.सर्व मंत्रालयीन विभाग
- १६.पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १७.अपर पोलीस महासंचालक (का.व सु.) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १८.अपर पोलीस महासंचालक,राज्य गुन्हे अन्वेषण विभाग, पुणे.
- १९.अपर पोलीस महासंचालक (कारागृह) महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- २०.विशेष पोलीस महासंचालक (विशेष अभियान) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २१.विशेष पोलीस महानिरीक्षक (सुरक्षा), राज्य गुप्तवार्ता विभाग, मुंबई.
- २२.सर्व विशेष पोलीस महानिरीक्षक
- २३.सर्व विभागीय आयुक्त
- २४.सर्व पोलीस आयुक्त/सर्व पोलीस सह आयुक्त/सर्व पोलीस उप आयुक्त
- २५.सर्व पोलीस सह आयुक्त (गुन्हे)/सर्व अतिरिक्त पोलीस आयुक्त (गुन्हे)
- २६.सर्व अतिरिक्त पोलीस आयुक्त (विशेष शाखा)
- २७.सर्व पोलीस उप आयुक्त (विशेष शाखा)
- २८.सर्व जिल्हाधिकारी
- २९.सर्व पोलीस अधिक्षक/सर्व पोलीस उपअधिक्षक
- ३०.महासंचालक माहिती व जनसंपर्क संचालनालय (प्रसिध्दीसाठी)
- ३१.सर्व पोलीस निरीक्षक (स्थानिक गुन्हे शाखा)
- ३२.सर्व पोलीस निरीक्षक (जिल्हा विशेष शाखा)
- ३३.संगणक समन्वयक, गृह विभाग (शासनाच्या संकेतस्थळावर प्रसिध्दीसाठी)
- ३४.निवडनस्ती (पोल-७)